

Hoofdlijnenakkoord

Cao Apotheken

Dit betreft een hoofdlijnenakkoord tussen Cao-partijen, te weten ASKA en WZOA (gezamenlijk de werkgeversorganisaties) en FNV en CNV (gezamenlijk de werknemersorganisaties).

Verkenner Martin van Rijn heeft diverse gesprekken gevoerd met werkgeversorganisaties, werknemersorganisaties, zorgverzekeraars en VWS over de vastgelopen cao-onderhandelingen. Daaruit heeft hij een aantal conclusies getrokken:

- Er moet meer transparantie komen ten aanzien van doorberekeningen van OVA plus nacalculatie, tariefindexatie voor loon- en overige kosten door zorgverzekeraars en besteding van de tariefindexatie door werkgevers.
- Er is meer rolvastheid nodig: VWS bepaalt de budgettaire ruimte voor indexatie waaronder de OVA ruimte, apothekers onderhandelen op basis daarvan, gebruikmakend van IZA, Handvatten en andere daarvoor bedoelde kaders met zorgverzekeraars en vice versa over het zorg-inkoopcontract; werkgeversorganisaties en werknemersorganisaties onderhandelen over de cao.
- Er zijn reële zorgen om de aantrekkelijkheid van het vak van apotheeke medewerker, dat van apothekersassistenten in het bijzonder, vanwege een hoge werkdruk onder het personeel, agressie aan balie, onder andere door geneesmiddelenkortingen en preferentiebeleid; uitstroom van assistenten uit de openbare apotheek en een stilvallende instroom in de opleiding. De achtergebleven lonen van apothekersassistenten versterken deze zorgelijke ontwikkelingen.
- Al vele jaren wordt gesproken over een ander model voor apotheeke zorg: er dient meer focus en prikkels (ook in bekostiging) te komen op zorgverlening in plaats van op de distributie en verstrekking van geneesmiddelen, zoals nu het geval is. De invulling met meer betaalde zorgtaken en het aantrekkelijker maken van het vak maken de transitie sowieso gewenst.

Dit leidt tot twee lijnen: het vastleggen van een cao tussen de Cao-partijen, en de start van een zogenoemde zorgtransitie met alle partijen die betrokken zijn bij de apotheeke zorg, waaronder in ieder geval de Cao-partijen, overheid en zorgverzekeraars. Er moet voor het tot stand brengen van definitieve cao afspraken aan specifieke randvoorwaarden voldaan worden zoals beschreven in dit hoofdlijnenakkoord.

Inhoud

1. Uitgangspunten voor een cao.....	3
1.1 Loonstijging.....	3
1.2 Nabetaling/verrekening.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
1.3 Looptijd.....	5
1.4 Secundaire en tertiaire voorwaarden.....	5
1.5 Functie-compententiehuis.....	6
1.6 Communicatie.....	6
2. Transitie naar meer zorg.....	7
2.1 Inzetten transitie naar meer zorg in de apotheek	7
3. Overige randvoorwaarden en afspraken	8
3.1 Oog voor apotheekzorg bij beslissingen die effecten hebben op geneesmiddelen inkoop en pakket	8
3.2 Duiding Handvatten contractering, afspraken IZA en OVA-convenant.....	8
3.4 Evaluatie afspraken	9

1. Uitgangspunten voor een cao

Cao-partijen hebben een hoofdlijnenakkoord bereikt over een nieuwe cao. De hierna volgende afspraken zijn afspraken op hoofdlijnen voor een nieuwe cao. Deze afspraken zullen door Cao-partijen verder worden uitgewerkt en worden vervat in concrete cao-teksten.

1.1 Loonontwikkeling en eindejaarsuitkering

Werkgeversorganisaties bieden voor zowel 2025 als 2026 8% loonindexatie. Daarnaast wordt in 2025 een eindejaarsuitkering van 2% geïntroduceerd, die vanaf 2026 structureel 4% zal bedragen. Van de 8% loonindexatie in 2025 en 2026 is een deel, te weten 3,75%, bestemd voor de functies die genoemd zijn in de salarisschalen in Bijlage I van de Cao Apotheken en niet voor andere functies. Voor 2027 bieden werkgeversorganisaties voorlopige OVA + nacalculatie.

- **Loonindexatie 2025: salarisverhoging per AVV-datum (1 september 2025)**
De salarisschalen uit Bijlage I van de Cao Apotheken worden met ingang van 1 september 2025 structureel verhoogd met 8%. Daarnaast wordt tezamen met de salarisuitbetaling van september 2025 een eenmalige uitkering van 59,3% van het bruto maandsalaris over september 2025 uitgekeerd ter compensatie van het koopkrachtverlies. De 59,3% is vakantiegeld gevend. Eventuele loonsverhogingen, doch exclusief de periodieke verhogingen, die werknemers hebben ontvangen in de periode van 1 juli 2024 tot 1 september 2025 mogen worden verrekend met de eenmalige uitkering, evenals het vakantiegeld dat over die loonsverhogingen is betaald. De nabetaling zal echter niet negatief uitvallen voor de werknemer.
- **Loonindexatie 2026: salarisverhoging per 1 januari 2026**
Per 1 januari 2026 volgt een structurele loonsverhoging van 8%.
- **Loonindexatie 2025 en 2026**
Van de 8% loonindexatie in 2025 en 2026 is een deel, te weten 3,75%, bestemd voor de functies die genoemd zijn in de salarisschalen in Bijlage I van de Cao Apotheken en niet voor andere functies.
- **Eindejaarsuitkering**
Per december 2025 wordt een eindejaarsuitkering geïntroduceerd. Dit betreft een extra uitkering die jaarlijks in de maand december wordt uitgekeerd aan werknemers, bovenop het reguliere maandsalaris. De hoogte van de eindejaarsuitkering wordt berekend als een percentage van het genoten bruto jaarsalaris zonder de vakantietoeslag. In december 2026 wordt de eindejaarsuitkering verhoogd met 2%, wat resulteert in een structurele eindejaarsuitkering van 4% vanaf december 2026.

De eindejaarsuitkering in 2025 kent het probleem dat werknemers die voor AVV-datum van werkgever zijn gewisseld, een deel van hun eindejaarsuitkering missen. Daarom wordt een afwijkend artikel voor 2025 beschreven zodat dit probleem ten voordele van werknemer wordt gemitigeerd.

- Indien de beoogde AVV-datum later ingaat, schuift deze regeling in gelijke mate mee

Tabel met indexatie gebruikmakend van een rekenvoorbeeld met 40.000 euro loon.

Indexatiedata	Stijging basis salaris	Index basis salaris	Jaarloon per jaar (1)	Jaarloon - vakantiegeld (2)	% Eindejaarsuitkering cumulatief (3)	Eindejaars- uitkering	Totaal in jaar 2026
dec-23	-	100	€ 40.000				
jan-24	2,50%	102,50	€ 41.000				
dec-24	-	102,50	€ 41.000				
sept-25	8,00%	110,70	€ 44.280				
dec-25	-	110,70	€ 44.280	€ 40.738	2%	€ 815	
jan-26	8,00%	119,56	€ 47.822				
dec-26	-	119,56	€ 47.822	€ 43.997	4%	€ 1.760	€ 49.582
							124,0%
jan-27	OVA + nacalculatie*						
dec-27					4%		

(1) Voorbeeld jaarloon van € 40.000
 (2) Jaarloon exclusief 8% vakantiegeld vormt de grondslag voor de berekening van de eindejaarsuitkering
 (3) De eindejaarsuitkering is structureel, de 4% continueert in 2027
 * De voorlopige OVA van 2027 plus de nacalculatie van 2026 – nu nog niet bekend

De eindejaarsuitkering wordt pro rato berekend op basis van het dienstverband in het jaar van berekening.

De stagevergoedingen voor BOL-leerlingen als genoemd in artikel 14 van de Cao Apotheken 2021-2024 worden mee geïndexeerd met de cao, om daarmee de aantrekkelijkheid van de opleiding tot apothekersassistent te bevorderen. Er is geen eindejaarsuitkering van toepassing op de stagevergoeding.

1.2 Eenmalige uitkering

Werknemers waarop de Cao Apotheken van toepassing is en die op AVV-datum in dienst zijn, bij een werkgever die onder de werkingssfeer van de cao valt, ontvangen een eenmalige uitkering. De eenmalige uitkering bedraagt 59,3% van het bruto maandsalaris over september 2025. De 59,3% is vakantiegeld gevend. Werkgevers verrekenen eventueel reeds toegekende loonindexatie sinds 1 juli 2024 tot aan de AVV-datum in 2025, evenals het vakantiegeld dat over de loonindexatie is betaald. De verrekening van de eenmalige uitkering zal niet negatief uitvallen voor de werknemer. De pensioenafdracht van werknemer en werkgever worden verrekend via het pensioenfonds.

Cao-partijen roepen werkgevers dringend op om vooruitlopend en na het sluiten van het hoofdlijnenakkoord alvast de lonen te indexeren. Dit laat apothekemedewerkers minder lang wachten op de indexatie.

1.3 Looptijd

Het lang uitblijven van een cao heeft gezorgd voor veel arbeidsonrust in de apotheken. Iedereen is gebaat bij rust, en aan tijd om in gesprek te gaan over en invulling te geven aan de toekomst van de apotheekzorg. De looptijd van de cao is 1 juli 2024 tot en met 31 december 2027.

1.4 Secundaire en tertiaire voorwaarden

De Cao-partijen hebben overeenstemming bereikt over het aanpassen van de volgende bepalingen uit de Cao Apotheken 2021-2024:

1. De vakbondsactiviteiten en het vakbondsverlof worden in een nieuw artikel uitgebreid en nader omschreven.
2. De bepaling over de vakbondscontributie wordt herschreven zodat de werkgever de werknemer die lid is van een vakbond in staat stelt om gebruik te maken van de mogelijkheden die de fiscus biedt tot verrekening van (een deel van) de vakbondscontributie met het bruto maandsalaris.
3. Cao-partijen hebben een duiding gegeven aan de bestaande regeling over werktijden en zullen deze onder de aandacht brengen van de werkgevers en werknemers. De duiding luidt als volgt: *“Medewerkers werken, behoudens incidentele gevallen, volgens de overeengekomen begin- en eindtijden in het werkrooster, tenzij zij er vrijwillig voor kiezen om eerder te beginnen of later te eindigen. Structureel door de werkgever gevraagde arbeid buiten het werkrooster dient volledig vergoed te worden.”*
4. Partijen hebben met elkaar technische aanpassingen doorgevoerd ten aanzien van de maaltijdvergoeding, werkkleding, stagevergoeding, registratiekosten KABIZ en de werkingssfeer ten aanzien van de medewerkers die werken in een gezondheidscentra.

De cao-partijen hebben overeenstemming bereikt over:

- Een werkgeversbijdrage aan de vakbonden ten bijdrage van € 250.000 in 2025, 2026 en 2027.
- Een gemeenschappelijk feest voor alle apotheekmedewerkers die vallen onder de Cao Apotheken ter ere van het bereiken van een nieuwe cao.

De Cao-partijen maken een protocolafpraak om gedurende de looptijd van de nieuwe cao de volgende onderwerpen te bespreken:

1. De JUS.
Cao-partijen zullen gaan onderzoeken of JUS kan worden afgeschaft en of er in dat geval een betere systematiek is dan de JUS. Totdat mogelijk een beter alternatief is gevonden blijft gedurende de looptijd van de cao de bestaande methode van kracht.
2. Meerwerk en overwerk.
In samenhang met de JUS zal ook meerwerk- en overwerk worden getoetst en waar nodig in lijn gebracht worden met vigerende wet- en regelgeving.

3. De Cao-partijen maken een protocolafpraak om gedurende de looptijd van de nieuwe cao gezamenlijk te onderzoeken of een ander functiewaarderingssysteem (met periodiek onderhoud) mogelijk is zoals de FWG 3.0 die in ziekenhuizen wordt gebruikt, of dat het huidige systeem geactualiseerd dient te worden aan het nieuwe werken. Totdat mogelijk een beter alternatief is gevonden blijft gedurende de looptijd van de cao de bestaande methode van kracht.

De Cao-partijen maken een protocolafpraak om gedurende de looptijd van de nieuwe cao in gesprek te gaan over de volgende onderwerpen:

- Mogelijke invulling van een generatieregeling.
- Werkgeversbijdrage aan de vakbonden.

Voor alle genoemde protocolafspraken geldt dat deze na het afsluiten van het akkoord in de periode 2025-2026 worden besproken en uitgewerkt. Indien overeenstemming bereikt wordt tussen cao-partijen zal dit worden voorgelegd aan de leden van de cao-partijen en na de mogelijke instemming van de leden zal dit als aanvulling voor AVV worden ingediend bij het ministerie van sociale zaken.

1.5 Functie-competentiehuis

Cao-partijen maken afspraken om in de looptijd van de cao een functie-competentiehuis te ontwikkelen dat geschikt is voor de zorgtransitie, en werknemersorganisaties zullen zich actief inzetten voor het stimuleren van de competentie-diversificatie en -ontwikkeling van werknemers in het kader van de zorgtransitie.

1.6 Communicatie

Werkgevers- en werknemersorganisaties dragen zorg voor een positieve communicatie over de nieuwe cao richting hun leden/achterban.

2. Transitie naar meer zorg

De afspraken over een nieuwe cao kunnen niet los gezien worden van een aantal ontwikkelingen omdat die effect hebben op een goede werking van de nieuwe cao afspraken. De verkenner heeft daartoe gesprekken gevoerd met verschillende partijen. In die gesprekken is een aantal bredere onderwerpen en randvoorwaarden naar voren gekomen.

Afspraken over deze onderwerpen en randvoorwaarden zijn nodig om de gedeelde behoefte aan een transitie naar meer zorg in de apotheek mogelijk te maken.

2.1 Inzetten transitie naar meer zorg in de apotheek

Zorgverzekeraars, werkgeversorganisaties, vakorganisaties namens apothekemedewerkers en VWS hebben allemaal de behoefte uitgesproken te willen veranderen naar een model waarin meer wordt gestuurd op betaalde zorg(prestaties), en minder op de verstrekking van geneesmiddelen. Declaraties bestaan namelijk al jaren bijna volledig uit verstrekkingen en nauwelijks uit zorgprestaties.

- VWS, zorgverzekeraars en apothekers gaan, in samenwerking met apothekemedewerkers en vakbonden, toewerken naar een zorggericht apotheekmodel met bijpassende bekostiging. Streven is dat dit in uiterlijk 2027 wordt vastgesteld.
- VWS heeft bevestigd deze transitie te willen leiden en daarin voort te borduren op een aantal lopende trajecten. Het is daarvoor wenselijk dat alle betrokken partijen hun wensen en verwachtingen uiten voor deze transitie en gezamenlijk concrete afspraken maken over uitgangspunten, doel en proces van deze transitie.
- Voor deze transitie is inzicht nodig in de kosten van zorgprestaties anders dan verstrekkingen. Werkgeversorganisaties bevorderen de daarvoor noodzakelijke transparantie.

3. Overige randvoorwaarden en afspraken

De verkenner heeft de afspraken over de cao die samenhangen met de zorgcontractering onder de aandacht gebracht van alle zorgverzekeraars. Hij heeft hen nadrukkelijk gevraagd om schriftelijk te bevestigen richting de zorgmakelaars hoe zij de met de verkenner besproken tariefindexatie (i.e. voorlopige OVA + nacalculatie & indexatie koopkrachtverlies/zorgtransitie) zullen verwerken. Daarnaast zijn ook een aantal elementen en afspraken, zoals hieronder beschreven, randvoorwaardelijk voor dit hoofdlijnenakkoord.

3.1 Oog voor apotheekeerzorg bij beslissingen die effecten hebben op geneesmiddelen inkoop en pakket

Aanpassingen in de WGP, GVS en het verzekerde pakket kunnen van invloed zijn op de bedrijfsvoering van apotheken en hebben dan ook invloed op de financiële loon- en andere ruimte die apotheken hebben als werkgever.

VWS heeft bij eventuele pakketuitnames oog voor de impact op de WMG-apotheekevergoeding (naast de materiaalkosten) waar het gaat om de budgettaire gevolgen voor apotheken van zo'n pakketuitname. VWS bespreekt met apotheken de mogelijke effecten van pakketuitnames en weegt de uitkomsten daarvan mee in de besluitvorming. VWS heeft deze werkwijze schriftelijk bevestigd.

VWS werkt met zorgverzekeraars aan de verbetering van het preferentiebeleid om mogelijke negatieve effecten op de beschikbaarheid tegen te gaan. Een deel van de voorgestelde verbeteringen draagt waarschijnlijk ook bij aan het meer tijd vrijmaken aan de balie. Bij de ontwikkeling naar een model dat meer gericht is op zorg kijken de partijen ook naar mogelijke raakvlakken met het preferentiebeleid.

3.2 Duiding Handvatten contractering, afspraken IZA en OVA-convenant

In de onderhandelingen tussen zorgverzekeraars en (zorgmakelaars namens de) apotheken is onduidelijkheid over het toepassen van regels en afspraken voortvloeiend uit het OVA-convenant, het IZA en de handvatten over contractering van de NZa.

VWS heeft schriftelijk een uniforme duiding gegeven voor de apotheekeerzorg over de geldigheid van de 'Handvatten Contractering en Transparantie gecontracteerde zorg' van de NZa en de OVA-afpraak zoals die al langer bestaat in het IZA en het OVA-convenant; en gaat ervanuit dat alle partijen waarop voornoemde van toepassing is, zich conform die duiding zullen gedragen.

3.3 Samenhang zorgcontractering en hoofdlijnenakkoord

Het hoofdlijnenakkoord is sterk afhankelijk van de middelen die in de zorgcontractering worden afgesproken. Dit geldt met name voor de jaarlijkse indexering van apotheekeerarieven op basis van OVA en nacalculatie (conform NZa-methode) alsmede aanvullende indexatieafspraken met zorgverzekeraars voor 2025 en 2026 die daarna structureel doorwerken. Aan de zorgverzekeraars is gevraagd deze afspraken op

korte termijn schriftelijk aan hun contractpartners te bevestigen zodat daarover bij het aangaan van een nieuwe cao bij werkgevers geen onduidelijkheid bestaat.

3.4 Evaluatie afspraken

VWS hecht waarde aan de beleidsmatige ontwikkeling naar meer zorg. Voldoende gekwalificeerde medewerkers zijn daarin cruciaal en daarom is een goede cao een voorwaarde voor die ontwikkeling. Wanneer de afspraken over de randvoorwaarden in de knel komen, belemmert dat de ontwikkeling naar zorg. Mocht die situatie zich voordoen, dan zal VWS in lijn met de aan de verkenner gedane toezeggingen in gesprek gaan met de betrokken partijen met de intentie dat gedane toezeggingen nagekomen worden.

De Cao-partijen richten een onafhankelijke monitor-commissie op onder leiding van de verkenner, voor het verloop van de cao inclusief de randvoorwaarden. Wanneer zich een situatie voordoet die niet in lijn is met de gemaakte afspraken in dit hoofdlijnenakkoord en dus de ontwikkeling naar meer zorg belemmert, zal de monitor-commissie vanwege de relatie met de zorgtransitie met VWS in overleg treden.

3.5 SLOT

De partijen zijn van oordeel dat met deze hoofdlijnen een cao tot stand wordt gebracht waarmee drie doelen worden bereikt. In de eerste plaats wordt een substantiële verbetering van de loonontwikkeling gerealiseerd, waardoor er nieuw perspectief ontstaat voor de medewerkers en een bijdrage wordt geleverd aan koopkrachtbehoud. In de tweede plaats zijn deze hoofdlijnen een impuls voor de transitie naar een meer zorggerichte dienstverlening die de rol van de apotheek in de zorg versterkt en de aantrekkelijkheid van het vak bevordert. In de derde plaats bieden deze hoofdlijnen een nieuw beginpunt voor cao partijen om gedurende de looptijd van de cao met elkaar in gesprek te gaan en te blijven over vernieuwing en innovatie van arbeidsvoorwaarden die de aantrekkelijkheid van het vak in de toekomst versterken.

Aldus in vijfvoud opgemaakt en digitaal ondertekend op 16 mei 2025

FNV Farmacie

Ralph Smeets
Vakbondsbestuurder FNV

CNV

Albert Spieseke
Vakbondsbestuurder CNV

ASKA

Bart van der Sangen
Bestuurder ASKA

ASKA

Daniel van Velsen
Bestuurder ASKA

WZOA

Karin Beuning
Voorzitter WZOA